

holden ved Hovedpunktet, det bærende Princip, den lige og almindelige Valgrets Gennemførelse for begge Rigsdagens Ting. Dernæst — et andet Punkt, vi lagde megen Vægt paa — den rigelige Tid, der skulde indrømmes den anden Part i Forhandlingen, nemlig Landstinget. Var der noget, der vakte min Forbavselse ved den Forhandling, der i Forgaars førtes i Landstinget, var det det, at de ærede Ordførere for de konservative Grupper deroppe ikke var fri for at antyde, ja næsten mere end antyde, at der var dog den Forskel paa den foregaaende Regerings Stilling og dennes, at den tidligere Regering ikke havde villet unde Landstinget Tid, men det vilde derimod denne. En skævere Betragtning kan man dog, synes jeg, ikke godt antyde. Thi det var jo ganske givet, at Forhandlingerne maatte afbrydes en Tid — nu ser jeg i dette Øjeblik helt bort fra den Dagsorden, som man indbragte fra Højres og fra frikonservativ Side, og hvorved man fra den Side afbrød Forhandlingen —, idet vi skulde have Folketingsvalg. Det var jo, tilmed ikke Regeringen, der søgte Folketingsvalg paa dette Tidspunkt, men vi skulde have haft det under alle Forhold, idet Valgperioden for Folketinget var udløbet. Men Regeringen havde sørget for med tilstrækkelig Tydelighed at gentage og atter gentage, at det var Meningen, naar denne nødvendige Afbrydelse var overstaaet, i den paafølgende Samling at tage Forslaget op igen og at lade Landstinget have god og rigelig Tid til Forhandling om Sagen. Det er underligt, at nogen kan have glemt dette, thi det gav Anledning til en Del Strid, Regeringen blev Genstand for ikke saa faa Angreb derfor, og det netop fra radikal og socialdemokratisk Side. Man gjorde gældende, at vi viste os alt for langmodige, at det Slag, Landstinget havde ført mod Regeringen og Grundlovsforslaget ved sin Dagsorden, øjeblikkelig skulde mødes med en Opløsning af dette Ting. Vi svarede dertil — jeg tror, det blev sagt saatemmelig ens fra alle de af Landets Valgtribuner, hvor Medlemmer af mit Parti og Medlemmer af Regeringen stod —: Nej, det vilde vi ikke, det var med beraad Hu, vi ikke opløste Landstinget

da, vi vilde give det endnu en Frist, i hvilken det kunde overveje den Sag og se, om det ikke fandt det raadeligt efter Folketingsvalgets Udfald at vende tilbage til Forhandlingens Vej. Saa tydeligt var det understreget for alle og enhver, at det var Regeringens Mening at følge netop den Fremgangsmaade, som den højtærede nuværende Regering nu har optaget. Det er en lang Line, den nuværende Regering har givet Landstinget, men jeg bebrejder den det ikke, jeg anser det for heldigt, at det er sket, thi det vil sikkert være det lykkeligste for os alle, det lykkeligste for Fremtidens Udvikling her i Landet, om denne Sag kan løses gennem Forhandling og ikke gennem Kamp. Denne Udsigt bør ikke slippe os af Syne, før det er absolut nødvendigt. Derfor kan jeg billige den lange Frist, som Regeringen trods sin tidligere Utaalmodighed har givet for Forhandlingen med Landstinget. Jeg er ikke ganske sikker paa, at man vilde have udvist ganske den samme Langmodighed overfor det forrige Ministerium, hvis det var blevet siddende, men det er jo muligt. Dog, hvad enten man nu vilde have gjort det eller ej, vil jeg sige, at den Fremgangsmaade, som Regeringen her bruger, falder udmærket godt i Traad med det, der var den foregaaende Regerings Hensigt, med den hele taktiske Fremgangsmaade, som ogsaa vi vilde have fulgt.

Jeg talte før om den politiske Gudsfred. Denne falder ogsaa ret naturlig af andre Grunde. Jeg erindrer, at jeg, da jeg stod som de daværende tre samvirkende Venstregrupperes Ordfører i Samlingen 1909—10, gjorde opmærksom paa, at vi nu var naaet til en Periode, hvor der var kommet ligesom et Hvilepunkt i det politiske Arbejde, hvor vi var ved at faa — den Gang kunde man ikke sige, at vi havde faaet, men hvor vi var ved at faa de mest paatrængende Spørgsmaal løst. Der stod et meget vigtigt Spørgsmaal tilbage, Arbejdet paa at bringe Balance, men man kunde allerede den Gang skimte, at vi snart vilde komme ind i en Periode, hvor de store Spørgsmaal, der havde banket mest vedholdende, ja paatrængende paa Døren i den foregaaende Periode, var afgjorte paa